

УДК 378:614.23/.25637.03.001.895
DOI 10.11603/me.2414-5998.2018.3.9327

**Л. І. Конопкіна, В. М. Березовський, Т. В. Кіреєва, К. Є. Богацька,
О. Г. Черкасова, О. В. Мироненко, О. В. Фесенко, Л. А. Ботвінікова,
К. О. Белослудцева**

*Державний заклад “Дніпропетровська медична академія
Міністерства охорони здоров’я України”*

ВИХОВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІННОВАЦІЙНА І ПРІОРИТЕТНА СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ СУЧАСНОГО ЛІКАРЯ

**L. I. Konopkina, V. M. Berezovski, T. V. Kireyeva, K. Y. Bogatska, O. G. Cherkasova,
O. V. Myronenko, O. V. Fesenko, L. A. Botvinikova, K. O. Belosludceva**

Dnipropetrovsk Medical Academy of the Ministry of Health of Ukraine

EDUCATIONAL TECHNOLOGIES AS AN INNOVATIONAL AND PRIORITY COMPOSITION OF A MODERN DOCTOR PERSONALITY FORMING

Мета роботи – визначити роль різних виховних технологій, які використовують співробітники кафедри внутрішньої медицини 1 Державного закладу “Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров’я України” (ДЗ “ДМА”), у формуванні особистості сучасного лікаря.

Основна частина. Сучасне виховання в Україні повинне забезпечувати долучення молоді до світової й національної культури, до загальнолюдських цінностей. За формами й методами воно може впроваджуватися у різних напрямках – від навчання майбутніх лікарів щодо співпраці у рамках шкіл для хворих з різною хронічною патологією. Співробітники кафедри приділяють велику увагу всебічному вихованню майбутнього покоління лікарів і викладачів, добре розуміючи, що воно повинно бути не лише багатим у чому-небудь, а й емоційно здоровим та виваженим. Задля цієї мети молодь залучається до відвідувань театрів, музеїв міста, виставок робіт майстрів народної творчості тощо.

Висновки. Різні виховні технології формують високоморальні якості сучасного лікаря. Досвід ДЗ “ДМА” має потужний арсенал застосування педагогічних інновацій у навчально-виховному процесі. Ефективність їх впровадження залежить від традицій навчального закладу, а також здібностей, вмінь і бажань педагогічного колективу.

Ключові слова: виховання; виховні технології; особистість лікаря.

The aim of the work – to determine the role of different educational technologies used by the staff of the Department of Internal Medicine 1 of the State Institution “Dnipropetrovsk Medical Academy of the Ministry of Health of Ukraine” (SI “DMA”).

The main body. Modern education in Ukraine should ensure the adherence of young people to world and national culture, to universal values. According to the forms and methods, it can be implemented in different directions – from training of future doctors for cooperation within the framework of schools for patients with different chronic pathologies. The staff of the department pays great attention to the comprehensive education of the future generation of doctors and teachers, knowing well that it should be not only knowledgeable but emotionally sound and well-informed. For this purpose, young people are attracted to visits to theaters, museums of the city, exhibitions of works of folk art craftsmen, etc.

Conclusions. Different educational technologies form the high-quality qualities of a modern physician. The experience of Dnipropetrovsk Medical Academy has a powerful arsenal of pedagogical innovations in the educational process. The effectiveness of their implementation depends on the traditions of the educational institution, as well as the abilities, skills and desires of the teaching staff.

Key words: education; educational technologies; personality of the doctor.

Виховання – це мистецтво, яке добуває з глибини душі людини і пробуджує до життя все,
що в ній дремає; яке розвиває одночасно всі її сили і допомагає їй прямувати до мети,
словом освічує людину.
Й. Гійо

Вступ. Виховання – це, насамперед, “вбирання в себе” кожною особистістю культури рідного народу, що допомагає передачі, освоєнню і творчому

використанню нині сущими поколіннями досвіду попередніх поколінь, забезпечує продовження у віках культурно-історичних традицій батьків, творить з вихованця людину цієї епохи, вводить його у

© Л. І. Конопкіна, В. М. Березовський, Т. В. Кіреєва та ін.

сферу загальнолюдських цінностей. В. Сухомлинський підкреслював, що “виховання в широкому розумінні цього слова – це багатогранний процес духовного збагачення й оновлення і тих, кого виховують, і тих, хто виховує” [4]. Він розумів виховання як самостійну бажану соціальну дію. Виховання у сучасному навчальному закладі має поєднувати виховання потреб нації, держави, людської цивілізації і особистості [1–3].

Виховна робота є невід’ємною частиною навчання молоді у сучасних медичних закладах України. Вона реалізується у вигляді залучення студентів, лікарів-інтернів, аспірантів, магістрантів, клінічних ординаторів до додаткових форм розвитку особистості та спрямовується на передачу їм найсучасніших знань, умінь і навичок. Зміни продиктовані часом та реформованим відношенням до навчання, виховання й розвитку.

Мета роботи – визначити роль різних виховних технологій, які використовують співробітники кафедри внутрішньої медицини 1 Державного закладу “Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров’я України” (ДЗ “ДМА”), у формуванні особистості сучасного лікаря.

Основна частина.

Місце шкіл хворих у навчально-виховному процесі.

На кафедрі внутрішньої медицини 1 ДЗ “ДМА” у різні часи були започатковані школи для хворих: “Школа хворого на бронхіальну астму”, “Школа хворого на хронічне обструктивне захворювання легень”, “Школа хворого на артеріальну гіпертензію”, “Школа хворого на цукровий діабет”. У рамках цих шкіл, які існують і донині, хворим читаються лекції про особливості перебігу їх захворювань, проводяться семінарські заняття, на яких у колі таких же страждених обговорюються конкретні ситуації, а також різні тренінги (наприклад, з використання доставкових інгаляційних пристроїв при пульмонологічних хворобах тощо). До роботи у школах долучаються лікарі-інтерни, аспіранти, магістранти та клінічні ординатори кафедри.

Усі співробітники кафедри, включаючи молодих науковців, також активно співпрацюють із міськими лікувальними закладами охорони здоров’я стосовно проведення Днів здоров’я.

Результати опитування респондентів показали, що “Школи хворих” та Дні здоров’я є вагомим підґрунтям для підвищення ефективності освітнього процесу у медичному виші в цілому. Тут відпрацьовуються практичні навички, відбувається соціалізація молоді особи, що навчається, підвищується

рівень її комунікативних навичок. Усе це відіграє ключову роль у навчально-виховному процесі та є найважливішою умовою усієї подальшої трудової кар’єри, яку планує молода особа.

Роль власного досвіду викладачів у патріотичному вихованні молоді.

Сучасне виховання в Україні повинне забезпечувати долучення молоді до світової й національної культури, до загальнолюдських цінностей. За формами й методами воно може спиратися на народні традиції, кращі надбання нації і суспільства в цілому.

Ще 2013 року викладачі ДЗ “ДМА” запропонували студентам, лікарям-інтернам, аспірантам, магістрантам, клінічним ординаторам, усім співробітникам навчального закладу відвідати їх власну фотовиставку “Під куполами України”. Це був своєрідний звіт про побачене ними протягом кількох років у подорожах по Україні. Систематизація матеріалу дала змогу авторам продемонструвати красу рідної України усім тим, хто захоплюється фото, усім, хто хоче знати трохи більше про історію рідного краю, хто любить прекрасне. На 80 фотокартках була представлена вишуканість та різноманітність національних святинь – церков, соборів, костелів. Усе це безмовні фотоописи архітектурних силуетів, які сьогодні складають історію нашої землі та вже стали частиною світової християнської культури. Тут є прекрасні й дивовижні описи місць з багатьох куточків України: Буковини, Закарпаття, Донеччини, Київщини, Харківщини, Черкащини, Тернопілля, Житомирщини, Криму. Сьогодні фотознімки виставки знаходяться на базах кафедр академії та формують у кожного, хто їх бачить, відчуття прекрасного, надихаючи на любов до рідного краю та спонукаючи пишатись величним народом України.

Інноваційні технології поєднаних виховних практик.

Кожен рік увесь світ з нетерпінням чекає на найчарівніше свято – Новий рік, коли усі знаходяться у пошуку приємних сюрпризів і подарунків. Зазвичай останні дні кожного року хочеться провести з максимальною користю, підвести підсумки та зануритись у святкову атмосферу. Саме тому останнє у 2017 році засідання студентського наукового гуртка (СНГ) кафедри внутрішньої медицини 1 для англійських студентів було інноваційним – воно мало на меті об’єднання, як то кажуть, “корисного з приємним”.

Робоча частина засідання цього разу була присвячена ознайомленню із засобами та пристроями для

проведення інгаляційної терапії пульмонологічним хворим. У студентів була унікальна можливість не лише познайомитись з ними, але й власноруч спробувати провести інгаляції. Особливу увагу привернув навчальний фільм про сучасні індивідуальні інгаляційні пристрої.

До святкової частини засідання СНГ приєдналися і вітчизняні студенти медичного факультету, які підготували для іноземних студентів цікаві доповіді про традиції святкування Нового року у різних країнах, у тому числі і в Україні. У відповідь англомовні студенти розповіли про те, як святкують Новий рік у країнах Африки й Азії. Невимушена дружня атмосфера, у якій пройшло таке незвичне засідання, виявилось корисним та надзвичайно приємним не лише для студентів, але й для викладачів кафедри.

Інші інноваційні заходи виховного процесу.

Список літератури

1. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : метод. посіб. для студентів магістратури / С. С. Вітвицька. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.

2. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання : навч. посіб. / С. Г. Карпенчук. – К. : Вища школа, 1997. – 304 с.

References

1. Vitvytska, S.S. (2003). *Osnovy pedahohiky vyshchoi shkoly: metod. posibn. dlia studentiv mahistratury [Fundamentals of higher education pedagogy: method. manual for undergraduate students]*. Kyiv: Tsentr navchalnoi literatury [in Ukrainian].

2. Karpenchuk, S.H. (1997). *Teatr i metodyka vykhovannia: navch. Posibn. [Theater and methodology of education: teaching. manual]*. Kyiv: Vyshcha shkola [in Ukrainian].

Співробітники кафедри приділяють велику увагу всебічному вихованню майбутнього покоління лікарів і викладачів, добре розуміючи, що воно повинно бути не лише багато в чому обізнаним, а й емоційно здоровим та виваженим. Задля цієї мети молодь залучається до відвідувань театрів, музеїв міста, виставок робіт майстрів народної творчості тощо.

Результати роботи продемонстрували готовність сучасної медичної молоді до сприйняття усього нового, прогресивного, інноваційного.

Висновки. Різні виховні технології формують високоморальні якості сучасного лікаря. Досвід ДЗ “ДМА” має потужний арсенал застосування педагогічних інновацій у навчально-виховному процесі. Ефективність їх впровадження залежить від традицій навчального закладу, а також здібностей, вмінь і бажань педагогічного колективу.

3. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / А. І. Кузьмінський. – 2005. – 485 с.

4. Сухомлинский В. А. Избранные произведения: в 5 т. / В. А. Сухомлинский. – К., 1980. – Т. 4. – 597 с.

3. Kuzminskyi, A.I. (2005). *Pedahohika vyshchoi shkoly: navch. posibn. [Pedagogics of higher education: teaching. manual]*. [in Ukrainian].

4. Sukhomlynskyi, V.A. (1980). *Izbrannye proizvedeniya: v 5 t. t. 4 [Selected works: in 5 vol. Vol. 4]*. Kyiv [in Russian].

Отримано 03.04.18

Електронна адреса для листування: lbot@i.ua